

OBSAH

Predhovor.....	9
Úvod.....	11
I. Koniec vojnovej Európy a šesťdesiate roky	15
1. Krátka filozofická úvaha na tému vojny a mieru.....	16
2. Fenomenológia nového naladenia	19
II. Komunizmus.....	31
1. Slovanský a sovietsky vektor.....	32
2. Kontúry a body odporu	40
a. Destalinizácia a humánny socializmus.....	40
b. Trh a plán.....	43
III. Nadvláda a jej mechanizmy (alebo prečo „totalita“)....	47
1. Mechanizmy vnútornnej moci	50
2. Geopolitika	52
a. Absencia československej geopolitiky	53
b. Nová sovietska geopolitika	61
c. Reformný (ne)potenciál susedov	66
IV. Politické meandre československých komunistov	71
1. Ani KSČ nikdy nebola bolševickým monolitom.....	73
2. Prekonávanie bolševického modelu.....	76
3. Ostrovky autonómie a občianstva.....	79
V. Nová senzitivita: hnutia '68 vo svetovom priestore	83
1. Zmeny v sociálnej realite západných spoločností.....	85
2. Ideovo-politicke vrenie.....	95

3. Filozoficko-politické zamyslenie (o intelektualite, ideológiách, geopolitike a trhu)	105
a. Intelektuál, spoločnosť a ideologické pole	105
b. Silové pole, národ a intelektuál	107
c. Zodpovednosť, trh a racionalita.....	110
4. Krátky pokus o analýzu revolúcií	117
a. Typológia	117
b. Karol Marx.....	120
c. Od revolty k politickému sektárstvu (alebo medzi vedou, utópiou a terorom)	126
5. Spoločné pozadie a zdroje revolúcií '60 na Západe i Východe	134
VI. Reálny socializmus a koniec sovietizmu	143
1. Normalizácia a perestrojka	144
a. Osobné názorové dozrievanie	145
b. V akej spoločnosti to vlastne žijeme?	150
(Analýza normalizačnej reality)	150
2. Pád režimu.....	154
a. Kvas (peripetie geopolitiky a ideológie).....	154
b. Za hrsť spomienok	157
3. Od étosu revolúcie k utváraniu trhovej ideológie.....	169
a. Étos Novembra '89	169
b. Rozklad étosu Novembra '89.....	173
c. November '89 a uskutočňovanie neoliberálnej utópie ..	179
d. Ako získal neoliberálny model dominanciu?.....	187
VII. Potreba progresívnej politiky.....	193
1. Prvý pokus o sociálnu demokraciu	196
2. Sociáldemokratizácia Smeru a jej zlyhanie	208

3. Formovanie svetovej reakcie.....	218
a. <i>Energia temna</i>	218
b. <i>Od neoliberalizmu k ultrakonzervativizmu</i>	226
c. <i>Boh, národ a osobitá cesta</i>	232
4. Sme svedkami a aktérmi novej epochy?.....	243
VIII. Ideová rekapitulácia a exkurzy do filozofie dejín ...	249
1. Geopolitika konkurencie a paradigma substančného myslenia	251
2. Rozklad sociálnych predurčení a individualizácia: cesta k novému humanizmu.....	256
a. <i>Individualizácia hodnôt a humanizmus</i>	256
b. <i>Exkurz k jednej symptomatickej polemike: Kundera verus Havel</i>	263
3. Vnútorné protirečenie komunizmu: reštriktívny systém a individualizácia.....	268
4. Zmena režimu, transformácia a ideologické rozvrstvenie ..	272
5. „Zaostávanie“ a jeho ideologizácia	277
6. Slovensko v novom strategickom horizonte	287
a. <i>Národné sebaurčenie a geopolitika</i>	288
b. <i>Prekonávanie geopolitiky – zrod europolitiky</i>	289
c. <i>Prekonávanie „malej“ geopolitiky</i>	293
d. <i>Od atlantizmu k euroatlantizmu</i>	295
7. Slovenskosť a európanstvo.....	301
a. <i>Souverenity (individuálna, národná, európska)</i>	301
b. <i>Jazyk a multilingválnosť</i>	302
Záver	305
Poznámky	307
Menný register	348